

Справа № 991/5358/24

Провадження № 2-а/991/15/24

УХВАЛА

про відкриття провадження у справі

24 червня 2024 року

місто Київ

Вищий антикорупційний суд у складі колегії суддів Ногачевського В.В. (головуючий), Галабали М.В., Крикливого В.В., отримав позовну заяву Міністерства юстиції України (01001, м. Київ, вул. Городецького, 13, код ЄДРПОУ: 00015622) до ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_1, РНОКПП: НОМЕР_1, остання відома адреса перебування: АДРЕСА_1), третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача: ОСОБА_2 (РНОКПП: НОМЕР_2, остання відома адреса перебування: АДРЕСА_2) про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

20.06.2024 до Вищого антикорупційного суду надійшла позовна заява Міністерства юстиції України (далі - Мін`юст або позивач) до ОСОБА_1 (далі - відповідач) про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#) (далі - Закон) та стягнення активів у дохід держави, які належать відповідачу і щодо яких вона може здійснювати права тотожні за змістом здійсненню права розпорядження.

Також, у позовній заяві зазначено третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача: ОСОБА_2.

Дослідивши позовну заяву та додані до неї матеріали, суд доходить висновку про можливість відкриття провадження у справі та призначення її до судового розгляду. Відсутні підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення чи відмови у відкритті провадження у справі.

Відповідно до ч. 1 [ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України](#) (далі - [КАСУ](#)) суддя після одержання позовної заяви з`ясовує, чи:

1) подана позовна заява особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність;

2) має представник належні повноваження (якщо позовну заяву подано представником);

3) відповідає позовна заява вимогам, встановленим статтями [160](#), [161](#), [172](#) цього [Кодексу](#);

4) належить позовну заяву розглядати за правилами адміністративного судочинства і чи подано позовну заяву з дотриманням правил підсудності;

5) позов подано у строк, установлений законом (якщо позов подано з пропуском встановленого [законом](#) строку звернення до суду, то чи достатньо підстав для визнання причин пропуску строку звернення до суду поважними);

б) немає інших підстав для залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви або відмови у відкритті провадження в адміністративній справі, встановлених цим Кодексом.

1. Позовна заява подана особою, яка має адміністративну процесуальну дієдатність.

Пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону](#) визначено, що одним з видів санкцій згідно з цим [законом](#) є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Згідно з ч. 1 ст. [51 Закону](#) санкція, передбачена п. 11 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#). Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим [Законом](#), вже накладено санкцію у виді блокування активів. У цій же нормі визначено перелік підстав застосування санкції, передбаченої п. 11 ч. 1 ст. 4 Закону.

Положеннями ч. 2 ст. [51 Закону](#) визначено, що за наявності підстав та умов, зазначених у частині першій цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, звертається до Вищого антикорупційного суду з позовною заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 11 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), у порядку, визначеному [КАСУ](#).

Відповідно до ч. 4 [ст. 5 КАСУ](#) суб'єкти владних повноважень мають право звернутися до адміністративного суду виключно у випадках, визначених [Конституцією](#) та законами України.

Положенням про Міністерство юстиції України (далі - Положення), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України (далі - КМУ) від 02.07.2014

№ 228 визначено, що Мін`юст є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується КМУ; Мін`юст є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції (пункт 1). Основними завданнями Мін`юсту є, зокрема, забезпечення реалізації державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких накладено санкцію у виді блокування активів, у тому числі вжиття заходів до виявлення та розшуку активів таких фізичних та юридичних осіб, зазначених у відповідних рішеннях Ради національної безпеки і оборони України (підпункт 210 пункту 3). Мін`юст відповідно до покладених на нього завдань, зокрема, звертається до суду з позовами та бере участь у справах про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 4 Закону (підпункт 543 пункту 4).

У позовній заяві зазначено, що рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 19 жовтня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію [Указом Президента України від 19 жовтня 2022 року № 726/2022](#)) до відповідача ОСОБА_1 застосовано санкцію у вигляді блокування активів.

З позовною заявою до суду звернулося Міністерство юстиції України, а тому, вона подана особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність.

2. Позовну заяву подано представником, який має належні повноваження.

Відповідно до ч. 3 [ст. 43 КАСУ](#) здатність особисто здійснювати свої адміністративні процесуальні права та обов`язки, у тому числі доручати ведення справи представникові (адміністративна процесуальна дієздатність), належить органам державної влади, іншим державним органам, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування, їх посадовим і службовим особам, підприємствам, установам, організаціям (юридичним особам).

Пунктом 11 Положення визначено, що Мін`юст очолює Міністр, який призначається на посаду за поданням Прем`єр-міністра України і звільняється з посади Верховною Радою України. Міністр очолює Мін`юст, здійснює керівництво його діяльністю (підпункт 1 пункту 12), представляє Мін`юст у відносинах з іншими органами, підприємствами, установами та організаціями в Україні і за її межами (підпункт 27 пункту 12).

Позовну заяву підписано Міністром юстиції України Малюською Д.Л., який має належні повноваження.

3. Позовна заява відповідає вимогам, встановленим [КАСУ](#).

Статтями [160](#) та [161 КАСУ](#) визначено вимоги до позовної заяви, а також документи, що додаються до неї.

Окремо, в ч. 1 ст. [283 КАСУ](#) містяться вимоги до заяви про застосування санкції.

Перевіривши позовну заяву, судом встановлено, що вона відповідає формальним вимогам, вказаних норм.

4. Позов належить розглядати за правилами адміністративного судочинства, його подано з дотриманням правил підсудності.

Згідно з ч. 3 [ст. 20 КАСУ](#) Вищому антикорупційному суду підсудні справи про застосування санкції, передбаченої п. 11 ч. 1 ст. 4 Закону.

Частиною п'ятою [статті 22 КАСУ](#) визначено, що Вищий антикорупційний суд вирішує адміністративні справи щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону](#), як суд першої інстанції.

Відповідно до ч. 1 ст. 2831 позовна заява про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону](#), подається до Вищого антикорупційного суду.

Отже, позов підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства та підсудний Вищому антикорупційному суду.

5. Позов подано у встановлений [законом](#) строк.

Відповідно до ч. 7 [ст. 122 КАСУ](#) строк для звернення до суду з позовною заявою про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону](#), встановлюється статтею [2831](#) цього [Кодексу](#). Вказаною нормою визначено, що позовна заява про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону](#), подається до Вищого антикорупційного суду протягом строку дії правового режиму воєнного стану.

[Указом Президента України від 24.02.2022 №64/2022](#) у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої [статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану»](#), із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 в Україні введено воєнний стан. Його дія неодноразово продовжувалась. Наразі, на підставі [Указу Президента України від 06.05.2024 № 271/2024](#) (затверджений [Законом України від 08.05.2024 №3684-IX](#)), його продовжено з 14.05.2024 строком на 90 діб.

Отже, позов подано у строк, установлений законом.

6. Немає підстав для залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви або відмови у відкритті провадження в адміністративній справі.

[Статтею 169 КАСУ](#) встановлено підстави для залишення позовної заяви без руху та повернення позовної заяви, а [статтею 170 КАСУ](#) - для відмови у відкритті провадження в адміністративній справі.

Перевіривши позовну заяву, причин для залишення її без руху, повернення чи відмови у відкритті провадження у справі, судом не встановлено.

За таких обставин, суд вважає достатніми підстави для відкриття провадження у справі за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 .

7. Щодо залучення до участі в справі третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору.

Відповідно до ч. 2 [ст. 49 КАСУ](#) треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача до закінчення підготовчого засідання або до початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження, у разі коли рішення у справі може вплинути на їхні права, свободи, інтереси або обов'язки. Вони можуть бути залучені до участі у справі також за клопотанням учасників справи. Якщо суд при вирішенні питання про відкриття провадження у справі або при підготовці справи до судового розгляду встановить, що судові рішення може вплинути на права та обов'язки осіб, які не є стороною у справі, суд залучає таких осіб до участі в справі як третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Вступ третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, не має наслідком розгляд адміністративної справи спочатку.

У позовній заяві міститься вимога про стягнення в дохід держави певних активів, що стосується прав та обов'язків третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача - ОСОБА_2 .

Рішення суду може вплинути на майнові права та обов'язки цієї особи, а тому, його слід залучити до участі у справі як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача.

8. Щодо розгляду справи в порядку за правилами спрощеного позовного провадження.

Відповідно до частин 1-3 [ст. 12 КАСУ](#) адміністративне судочинство здійснюється за правилами, передбаченими цим кодексом, у порядку позовного провадження (загального або спрощеного). Спрощене позовне провадження призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи. Загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

За правилами спрощеного позовного провадження розглядаються справи незначної складності, а також будь-яка справа, віднесена до юрисдикції адміністративного суду, за винятком справ, зазначених у частині четвертій цієї статті (частини 1-2 [ст. 257 КАСУ](#)).

Справа про застосування санкції підлягає розгляду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду з повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача, інших учасників справи та їх представників.

Отож, в такій справі пріоритетом є її швидке вирішення. Вона не відноситься до категорій справ, що не можуть бути розглянуті за правилами спрощеного позовного провадження.

А тому, суд розглядатиме цю справу за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін, з урахуванням особливостей, визначених статтею [2831 КАСУ](#).

На підставі викладеного, суд постановив:

- прийняти до розгляду позовну заяву і відкрити провадження в адміністративній справі за позовом Міністерства юстиції України (01001, м. Київ, вул. Городецького, 13, код ЄДРПОУ: 00015622) до ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_1 , РНОКПП: НОМЕР_1 , остання відома адреса перебування: АДРЕСА_1) про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#);

- залучити до участі у справі третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача - ОСОБА_2 (РНОКПП: НОМЕР_2 , остання відома адреса перебування: АДРЕСА_2);

- призначити на 22 липня 2024 року о 16 годині 30 хвилин, 30 липня 2024 року о 12 годині 00 хвилин, 6 серпня 2024 року о 14 годині 00 хвилин, 9 серпня 2024 року о 16 годині 00 хвилин судові засідання щодо розгляду справи колегією Вищого антикорупційного суду у складі трьох суддів за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін, в приміщенні за адресою: місто Київ, проспект Берестейський, 41;

- відповідно до статей [162](#), [171](#), [2831 КАСУ](#) встановити відповідачу п'ятиденний строк із дня одержання позовної заяви на подання до суду відзиву на позовну заяву, але не пізніше дня судового засідання, та такий же строк на подання пояснень щодо позову третій особі, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача, яку залучено до участі при відкритті провадження у справі;

- негайно повідомити учасників справи про дату, час та місце судового засідання шляхом направлення тексту повістки на офіційну електронну адресу, а за її відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку;

- оприлюднити ухвалу про прийняття до розгляду позовної заяви та відкриття провадження у справі на веб-порталі судової влади України Роз'яснити, що згідно зі статтями [268](#), [2831 КАСУ](#) учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду. Неявка в судові засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду,

відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні;

- учасники справи можуть взяти участь у судовому засіданні безпосередньо, через своїх представників або в режимі відеоконференції, зокрема, через комунікаційну платформу «ВКЗ» (<https://vkz.court.gov.ua/>) із підключенням до Електронного суду, використанням особистого кваліфікованого електронного підпису та облікового запису, про що потрібно подати відповідну заяву;

- повідомити учасників справи, що вони можуть отримати інформацію по даній справі на офіційному веб-порталі Вищого антикорупційного суду: <https://hcac.court.gov.ua>.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання й оскарженню не підлягає.

Судді

Маркіян Галабала

Віктор Ногачевський

Віталій Крикливий

Покликання на ухвалу в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/119964529>